

การพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) การจัดการข้ามวัฒนธรรม
ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา และคนทำงาน
ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

The Development of Massive Open Online Courseware for Cross Cultural
Management Curriculum in Working Context of Vocational Colleges Students
and Workers of Eastern Economic Corridor

นันท์ชญา มหาขันธุ์ (Nanchaya Mahakhan)¹

Received: March 11, 2024

Revised: July 16, 2024

Accepted: July 23, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อประมวลปัญหาและความต้องการของสถาบันอาชีวศึกษาและภาคธุรกิจ และพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) การจัดการข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงาน ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา และคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (research and development) เป็นการประมวลผลการศึกษาปัญหา ความต้องการความรู้ภาษาต่างประเทศ และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงาน โดยใช้ข้อมูลจากการวิจัยนำร่อง ซึ่งชี้ให้เห็นปัญหาและความต้องการจากทั้งสองกลุ่ม คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาและบริษัทข้ามชาติ และนำมาสร้างเนื้อหาบทเรียนออนไลน์ รายวิชาการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ตามหลักวิชาการและการทดสอบบทเรียนโดยมีอาสาสมัครเข้าทดลองเรียน ทุกกระบวนการบนแพลตฟอร์ม BUU MOOC sandbox ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และการสนทนากลุ่ม กับอาสาสมัครเพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียน ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานในสถาบันอาชีวศึกษายังมีอุปสรรคในหลายด้าน และในบริษัท ข้ามชาติยังขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะภาษาต่างประเทศและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม การทดลองบทเรียน ออนไลน์กับกลุ่มอาสาสมัคร พบว่า อาสาสมัครมีความพึงพอใจในการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างมาก และทุกคน ให้ความเห็นว่า ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงาน มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการทำงานและการดำรงชีวิตในฐานะพลเมืองโลกในศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ: การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม, การทำงานในองค์กรต่างวัฒนธรรม, นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา, เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

Abstract

This research aims to synthesize the problems and needs of vocational colleges and the business sector and develop a massive open online course (MOOC) about cross-cultural management in a working context for vocational college students and workers in EEC. This research is in the scope of research and development. It is a process of studying problems and needs for knowledge of foreign languages and cross-cultural communication in the work

¹ ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Department of Oriental Language, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University

context, using data from pilot research. This points to the problems and needs of groups of vocational colleges and multinational companies. The content of the course, cross-cultural communication, is created following the instruction principle. After each lesson, trial students are required to take a test on an online platform called BUU MOOC sandbox. Then, a semi-structured interview and a focus group discussion are conducted to gather their opinions on the instruction. The findings show that several problems exist in vocational education institutions regarding foreign language instruction and cross-cultural communication in a working context. There is a lack of skilled personnel proficient in foreign languages and cross-cultural communication in cross-cultural companies. Trying out the online lesson with a group of volunteers reveals the volunteers' high satisfaction level. The opinion study reveals that foreign language and cross-cultural communication in a working context are necessary for work and living as a 21st-century world citizen.

Keywords: Cross-Cultural Communication, Working in Different Cultural Organizations, Vocational Colleges Students, the Eastern Economic Corridor

บทนำ

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (The Eastern Economic Corridor: EEC) เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2560 มีพื้นที่ครอบคลุม 3 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง พื้นที่นี้เป็นจุดยุทธศาสตร์ที่ดีที่สุดของไทยและภูมิภาคอาเซียน เนื่องจากเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางทะเล และเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมขั้นสูงที่สำคัญของประเทศ เช่น อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ปิโตรเลียม พลังงาน ยานยนต์และชิ้นส่วน ฯลฯ พื้นที่นี้ยังมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่ว่าจะเป็นทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) สายตะวันออก รถไฟฟ้าทางคู่ และสนามบินอู่ตะเภา ท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง และท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด (สำนักงานการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกนี้เน้นการพัฒนา 6 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและสาธารณูปโภคที่สำคัญ เพื่อรองรับความต้องการการลงทุนและกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างเพียงพอ 2) การพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาให้เป็นสนามบินหลักของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือมาบตาพุด และท่าเรือสัตหีบ ให้สามารถรองรับเรือขนาดใหญ่ สินค้าหลากหลายประเภท รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการให้ดียิ่งขึ้น 3) การพัฒนามาตรการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อให้ประเทศไทยเกิดการสะสมทุนทางเทคโนโลยี และสร้างเทคโนโลยีได้ด้วยตนเองในอนาคต 4) การพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทั้งในเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเชิงนิเวศและอนุรักษ์ เชิงสุขภาพ และเชิงันทนาการให้มีความหลากหลาย 5) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ทั้งด้านการเรียนรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยี การต่อยอดความรู้ เป็นต้น และ 6) การพัฒนาเมืองในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเมืองอัจฉริยะ ให้มีความทันสมัยระดับนานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.), 2562ก) วัตถุประสงค์ของการพัฒนาปัจจัยหลักดังกล่าวก็เพื่อส่งเสริมการประกอบการอุตสาหกรรมใน 2 กลุ่มอุตสาหกรรม คือ 1) อุตสาหกรรมกลุ่ม First S – Curve ได้แก่ ยานยนต์สมัยใหม่ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ การท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพและการแปรรูปอาหาร 2) อุตสาหกรรมกลุ่ม New S – Curve ได้แก่ หุ่นยนต์ การบินและโลจิสติกส์ เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ ดิจิทัล และการแพทย์ครบวงจร

(สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.), 2562ก) การส่งเสริมดังกล่าวทำให้มีการประกอบการอุตสาหกรรมในพื้นที่เพิ่มขึ้น เป็นผลให้มีอัตราการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างมาก เกินกว่าอัตราผู้ว่างงานในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยองรวมกันหลายเท่าตัว โดยระหว่างปี พ.ศ. 2562-2566 มีความต้องการแรงงานทุกระดับการศึกษาอยู่จำนวน 475,794 คน ซึ่งแรงงานจำนวน 253,114 คน คิดเป็นร้อยละ 53.20 ของแรงงานทั้งหมด เป็นความต้องการแรงงานในระดับอาชีวศึกษา เพราะแรงงานระดับอาชีวศึกษาเป็นผู้ขับเคลื่อนกระบวนการผลิตในสถานประกอบการทุกแห่ง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.), 2562ข)

สถานประกอบการในพื้นที่ปัจจุบันที่มีชาวต่างชาติเป็นเจ้าของ หรือเป็นบริษัทข้ามชาติได้เข้ามาลงทุนประกอบกิจการในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม การทำความเข้าใจการทำงานในองค์กรต่างชาติที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งที่แรงงานต้องมีการปรับตัวเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ แต่ในปัจจุบันพบว่าหลายสถานประกอบการยังไม่มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานภายใต้วัฒนธรรมที่แตกต่างอย่างเพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาในด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม มีหลายองค์กรพยายามให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมการทำงานของชาติต่าง ๆ เช่น พนักงานระดับปฏิบัติการที่ทำงานในบริษัทข้ามชาติในย่านสุขุมวิทระบุว่า ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมอื่นในที่ทำงานได้ดีส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตอย่างมาก (วิรัชฐ์ สุนทรพรเลิศ, 2559, หน้า 70-72) แสดงให้เห็นว่าภาษาที่หลากหลายและวัฒนธรรมที่แตกต่างมีอิทธิพลต่อการทำงาน (จำลักษณ์ ขุนพลแก้ว, 2557) ดังนั้นแรงงานกลุ่มอาชีวศึกษาจึงเป็นกลุ่มหลักที่จำเป็นต้องมีความรู้ทางวัฒนธรรมหรือการจัดการข้ามวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจในความแตกต่างหลากหลายของผู้คนในสังคมการทำงาน อันจะส่งผลให้แรงงานเหล่านี้มีความสามารถในการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันของผู้คนหลากหลายวัฒนธรรม และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อม ๆ กับเกิดความภาคภูมิใจและรู้สึกเชื่อมั่นในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

จากความต้องการเร่งด่วนในการยกระดับมาตรฐานแรงงานไทยในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ไปสู่สากล ผู้วิจัยและคณะ โดยการสนับสนุนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาต่างประเทศและการจัดการข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา และคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)” ผู้วิจัยเป็นหัวหน้าแผนงาน ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการวิจัยจากมหาวิทยาลัยบูรพา งบประมาณเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม ประเภท Fundamental Fund ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564, 2565 และ 2566 ซึ่งประกอบด้วย โครงการวิจัยเชิงสำรวจนำร่อง (2564) เรื่อง “สถานภาพ ปัญหาและความต้องการความรู้ภาษาต่างประเทศและการจัดการข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” ซึ่งทำการสรุปปัญหาและความต้องการความรู้ภาษาต่างประเทศและการจัดการข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ในแผนปฏิบัติการวิจัยมี 2 ระยะ (2565-2566) ระยะที่ 1 (2565) ผลิตหลักสูตรออนไลน์ตามความต้องการจากผลการวิจัยของโครงการนำร่อง และทดสอบการใช้งานกับกลุ่มอาสาสมัครใน sandbox ระยะที่ 2 (2566) ปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์ โดยผ่านการควบคุมของคณะกรรมการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนในระบบเปิด (BUU MOOC) นำขึ้นระบบ BUU MOOC จัดการสัมมนาการใช้

หลักสูตรให้กับผู้เกี่ยวข้องในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และบริษัทในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเข้าเรียน จัดการสนทนากลุ่มผู้บริหาร คณาจารย์ พนักงานฝ่ายบุคคล พนักงาน และประเมินความพึงพอใจจากการเรียนรายวิชาการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมด้วยแบบสอบถาม

โครงการวิจัยในแผนปฏิบัติการวิจัยระยะที่ 1 และ 2 มี 4 โครงการ โดยโครงการที่ 1-3 เป็นการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่น และจีน ในบริบทการทำงาน และโครงการที่ 4 มีเนื้อหาด้านการจัดการข้ามวัฒนธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา และคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

บทความวิจัยฉบับนี้เป็นผลจากการวิจัยโครงการที่ 4 ระยะที่ 1 (2565) ซึ่งผู้เขียนเป็นหัวหน้าโครงการได้พัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน เพื่อตอบสนองความต้องการพัฒนาความรู้ด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งจะเผยแพร่บนแพลตฟอร์ม BUU MOOC สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา พนักงานบริษัท และบุคคลทั่วไปให้สามารถเข้าถึงได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย การวิจัยในโครงการระยะที่ 1 นี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) โดยมีการผลิตบทเรียนออนไลน์ (นวัตกรรม) เพื่อตอบสนองความต้องการความรู้ในด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ในบริบทการทำงานของกลุ่มเป้าหมาย โดยเนื้อหาในรายวิชาสร้างขึ้นตามหลักวิชาการของการผลิตหลักสูตร แนวคิดทฤษฎี การทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการประมวลผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานในองค์กรต่างวัฒนธรรมในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ บุคลากรในคณะทำงานประสานงานด้านพัฒนาบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC Human Development Center: EEC HDC) วิทยาลัยอาชีวศึกษา และบริษัทข้ามชาติ บทเรียนออนไลน์นี้ คือ รายวิชาการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งจะเผยแพร่บนแพลตฟอร์ม BUU MOOC ภายหลังการปรับปรุงในชื่อรายวิชา HUSO006 การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural Communication) (นันทัญญา มหาจันทร์, 2566) สำหรับบุคคลทั่วไปที่จะเข้าถึงได้ หลังจากได้รับการปรับปรุงแล้ว จากผลการทดลองและสรุปผลวิจัยจากการเข้าทดลองเรียนใน BUU MOOC sandbox สำหรับกลุ่มทดลอง และประเมินผลคะแนนจากการเรียนในส่วนของการสัมภาษณ์เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้เป็นคือ 1) เพื่อประมวลปัญหาและความต้องการของสถาบันอาชีวศึกษาและภาคธุรกิจ เรื่องความรู้ความเข้าใจในการทำงานในองค์กรต่างวัฒนธรรมของบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และ 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) การจัดการข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา และคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

การทบทวนวรรณกรรม

1. บทบาทของอาชีวศึกษาที่มีต่อเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอาชีวศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก คือ การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจเขตเศรษฐกิจพิเศษ ด้วยการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยและผลิตผู้เรียนอาชีวศึกษาให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาวิชาชีพที่เป็นอุตสาหกรรม มีการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และศูนย์บริการรวมทั้งการจัดหลักสูตร การเรียนการสอนและฝึกอบรมผ่านการขับเคลื่อนศูนย์ผลิตและพัฒนากำลังคนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ดำเนินโครงการผลิตและพัฒนาากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและเกิดการบูรณาการร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ผ่านกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาโดยจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อรองรับการเป็นกำลังหลัก

ในสถานประกอบการ จำนวน 7,152 คน และพัฒนาสมรรถนะครูโดยการส่งครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเข้าร่วมฝึกอบรมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อเสริมสร้างพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 1,266 คน นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการผลิตและพัฒนากำลังคนรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในรูปแบบ EEC Model Type A เข้าสู่สถานประกอบการ จำนวน 610 คน ทั้งนี้ จากการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและครูส่งผลให้นายจ้าง ผู้ประกอบการ กลุ่มเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีความพึงพอใจต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ร้อยละ 85.32 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

2. การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

สังคมในปัจจุบันนั้น เป็นสังคมที่อยู่ท่ามกลางการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม โดยวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความซับซ้อนและมีความสำคัญต่อการสื่อสารของมนุษย์ทุกคน ในขณะที่เราสื่อสารกับบุคคลอื่นนั้น บุคคลแต่ละคนก็จะมีวัฒนธรรมที่สั่งสมมาจากการเรียนรู้ในบริบทสภาพแวดล้อมที่ตนเองอาศัยอยู่ การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมจะประสบความสำเร็จไปไม่ได้ ถ้าหากผู้สื่อสารละเลยที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจในวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน โดยผู้คนในหลากหลายสาขาอาชีพมีโอกาสที่จะพบเจอความหลากหลายทางวัฒนธรรมในชีวิตประจำวันได้ อาทิเช่น คนที่ทำงานในธุรกิจข้ามชาติ (พัชรภา เอื้อมอมรนิช, 2560, หน้า 223, 236) การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่เกิดประสิทธิภาพไม่ใช่เพียงแค่จดจำคำศัพท์หรือเข้าใจไวยากรณ์ของภาษาให้แตกฉานเท่านั้น แต่ต้องมีเรื่องของภาษาที่ไม่ใช่ภาษาพูดและภาษาเขียนอยู่ด้วย ซึ่งล้วนเป็นสัญลักษณ์แทนความหมายได้ทั้งสิ้น โดยแต่ละวัฒนธรรมให้ความหมายของสัญลักษณ์ภาษากายเหล่านี้แตกต่างกัน ดังนั้นคนที่ประสบความสำเร็จในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม จำเป็นต้องเรียนรู้ความคิด ความรู้สึก และทัศนคติอันมีพื้นฐานมาจากภูมิหลังทางวัฒนธรรมของคนที่กำลังจะสื่อสารด้วย เพื่อให้ผู้ที่ต้องการจะสื่อสารข้ามวัฒนธรรมสามารถเลือกใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน รวมถึงภาษากายต่อผู้รับสารในทุก ๆ สถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม (อารตี อภิวงศ์งาม, 2557, หน้า 107)

3. ความต้องการพัฒนาภาษาและวัฒนธรรมในการทำงานในพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ทั้งหน่วยงานของรัฐหรือธุรกิจเอกชน วัฒนธรรมการทำงานของแต่ละองค์กรย่อมมีความแตกต่างกัน ยิ่งถ้าองค์กรนั้นเป็นองค์กรข้ามชาติด้วยแล้ว วัฒนธรรมองค์กรมักจะอิงตามสัญชาติขององค์กรนั้น ๆ เป็นหลัก ดังนั้นการทำงานในองค์กรข้ามชาติเหล่านี้ พนักงานที่เป็นแรงงานท้องถิ่นต้องปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมขององค์กร ซึ่งจะมีประโยชน์อย่างยิ่งแก่ตัวพนักงานและองค์กรธุรกิจนั้น ๆ ดังนี้ 1) เพิ่มความเข้าใจวัฒนธรรมขององค์กร 2) เพิ่มการยอมรับพฤติกรรมพนักงานคนอื่นที่แตกต่างจากตนเอง 3) เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน 4) เพิ่มคุณภาพของงาน 5) เพิ่มการทำงานเป็นทีม 6) เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ และ 7) เพิ่มการยึดมั่นกับเวลา (ธนาคารกรุงเทพ, 2562ก; ธนาคารกรุงเทพ, 2562ข; ธนาคารกรุงเทพ, 2562ค)

4. การเรียนรู้ออนไลน์

การเรียนรู้ออนไลน์ คือ การเรียนรู้ผ่านตัวกลางที่เป็นสื่อออนไลน์ ที่ช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่เรียน ผู้สอนสามารถนำเสนอเนื้อหาการเรียนรู้ได้หลากหลายรูปแบบ เช่น ตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์ และเสียง โดยอาศัยอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางเชื่อมผ่านการเรียนรู้ การเรียนรู้อาชีวศึกษาผ่านระบบออนไลน์แตกต่างจากการเรียนในห้องเรียนแบบเดิมอย่างชัดเจน คือ การเรียนรู้ในห้องเรียนต้องเรียนในช่วงเวลาตามตารางเรียน ซึ่งบางครั้งเกิดการรบกวนจากสภาพแวดล้อม ทำให้ได้สาระการเรียนรู้ไม่ครบถ้วน

การเรียนรู้วิชาศึกษาผ่านระบบออนไลน์จึงเข้ามาช่วยเสริมในเรื่อง 1) การจัดตารางเรียนของผู้เรียนได้เอง ผู้เรียนสามารถเข้าถึงบทเรียนได้ตลอดเวลาถ้ามีอินเทอร์เน็ต 2) การปรับเปลี่ยนวิธีการสอนของผู้สอนได้หลายรูปแบบ ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ขณะเรียน 3) การเลือกเรียนซ้ำหรือข้ามเนื้อหาได้ และ 4) การโต้ตอบกับผู้สอนได้หลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นการถามคำถามหรือการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องคอมเมนต์ หรือวิดีโอคอลกับผู้สอนได้โดยตรง (TOT, 2563)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องการประยุกต์ความต้องการจำเป็นในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนภาษาจีนธุรกิจ โดยคันธรส วิทยากรมย์ (2556, หน้า 104-116) แสดงผลการวิจัยว่า การศึกษาวัฒนธรรมการค้าจีนที่มีผลต่อการลงทุนของนักธุรกิจ โดยมีการแบ่งวัฒนธรรมที่หลากหลาย จำแนกเป็น 2 สถานการณ์ คือ 1) สถานการณ์ปัจจุบันที่ทำให้ทราบถึงผลการนำความรู้จากการศึกษามาใช้ และ 2) สถานการณ์เป้าหมาย คือ การนำผลจากการเรียนรู้ในหลักสูตรมาใช้ประกอบอาชีพ และทราบถึงความต้องการจำเป็นที่ต้องเพิ่มเติมลงในหลักสูตร

งานวิจัยเรื่องบริการสื่อการศึกษากับการเรียนการสอนบน MOOC: ประสบการณ์ของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โดยพัสดราภรณ์ กาฬสิงห์, ศิวนาถ นันทพิชัย, ไกรสร สายวารี และปรณ ดิษฐกิจ (2561, หน้า 55-64) แสดงผลการวิจัยว่า การเรียนการสอนบน MOOC มีนักเทคโนโลยีการศึกษา 4 คน เป็นผู้ให้บริการและร่วมผลิตสื่อการศึกษากับอาจารย์ผู้สอน 10 คน ดำเนินการใน 4 ส่วน คือ 1) ขั้นตอนวางแผน 2) ขั้นตอนการผลิตสื่อการศึกษาและให้บริการการเรียนการสอน มีเนื้อหาการสอน 15 ชั่วโมง 3) ขั้นตอนการเผยแพร่บทเรียนในระบบ MOOC 4) ขั้นตอนประเมินผลการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีนักศึกษาลงทะเบียนออนไลน์ 755 คน มีผู้เรียนที่มีส่วนร่วมในการเรียน 658 คน (ร้อยละ 87.1) มีจำนวนคนที่เข้าบทเรียนสูงสุด (active learner) 666 คน (ร้อยละ 88.2) ผู้เรียนที่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและผ่านเกณฑ์การประเมินจำนวน 608 คน (ร้อยละ 80.53) ผลการดำเนินงานสะท้อนให้เห็นว่า บริการสื่อการศึกษาสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญส่วนหนึ่งที่ห้องสมุดสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถพัฒนาบทเรียนออนไลน์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตได้

งานวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาอาจารย์เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมวลชน โดยฐาปณีย์ ธรรมเมธา, จินตวิทย์ คล้ายสังข์, อนุชัย ธีระเรืองไชยศรี, ชนากานต์ ปิ่นวิเศษ และพัชรา เปลี่ยนสกุล (2561) แสดงผลการวิจัยว่า ปัจจุบันทั่วโลกมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย เป็นการให้ทางเลือกและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนมากขึ้น โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้และฝึกฝนตนเองได้โดยลำพังแบบไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่ด้วยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมวลชน (Massive Open Online Course: MOOC) ดังนั้น การพัฒนาผู้สอนในด้านเทคนิคและกระบวนการจัดการเรียนการสอน จึงเป็นหัวข้อสำคัญในการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การสื่อสารการเรียนการสอนออนไลน์สามารถส่งผลกระทบต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพและสำเร็จการศึกษาต่อไป

งานวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของอุดมศึกษาไทย โดยณฐภัทร ตินเวส (2558, หน้า ง) แสดงผลการวิจัยว่า ผลการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของอุดมศึกษาไทยโดยผ่านการรับรองของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ

1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอน 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 4) ด้านการนำไปใช้ และ 5) การประเมินหลักสูตร

ระเบียบวิธีการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ภาพรวมเป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพตรวจสอบคุณภาพของสื่อในหลักสูตรออนไลน์ที่ได้สร้างขึ้น ได้ดำเนินการวิจัยเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการประมวลปัญหาและความต้องการของสถาบันอาชีวศึกษาและภาคธุรกิจ เรื่องความรู้ความเข้าใจในการทำงานในองค์กรต่างวัฒนธรรมของบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ขั้นตอนนี้ดำเนินการด้วยการวิจัยเอกสารโดยการสำรวจจากโครงการวิจัยเรื่อง สถานภาพและความต้องการความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์, นันทชญา มหาจันทร์ และกนกพร ต้นวันนะ, 2564, หน้า 132-157) หนังสือ เอกสาร และรายงานเกี่ยวกับปัญหาจากการขาดความเข้าใจเชิงวัฒนธรรม และวัฒนธรรมในการทำงานของคนต่างเชื้อชาติของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา และคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเน้นศึกษาวัฒนธรรมของอเมริกัน ญี่ปุ่น และจีน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างข้อสรุปในการวิจัยแบบบรรยาย (descriptive research) เพื่อให้ทราบสภาพปัญหาและความต้องการของสถาบันอาชีวศึกษาและภาคธุรกิจ เรื่องความรู้ความเข้าใจในการทำงานในองค์กรต่างวัฒนธรรมของบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ในขั้นตอนต่อไป

2. ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน การจัดการข้ามวัฒนธรรม ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา และคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนนี้แบ่งเป็น 3 ตามลำดับดังนี้

2.1 ขั้นตอนการออกแบบหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน

ดำเนินการออกแบบหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน โดยให้เนื้อหาครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่วิเคราะห์ได้จากขั้นตอนการประมวลปัญหาและความต้องการของสถาบันอาชีวศึกษาและภาคธุรกิจ เรื่องความรู้ความเข้าใจในการทำงานในองค์กรต่างวัฒนธรรมของบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ขั้นตอนที่ 1)

2.2 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน

ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน จำนวน 9 ชั่วโมง ครอบคลุมเนื้อหาการปฏิบัติงานในองค์กรต่างวัฒนธรรม (สามารถดูเนื้อหาโครงสร้างรายวิชาได้ที่ <https://mooc.buu.ac.th/courses/course-v1:BUU+HUSO006+2023/about>) ใช้วิธีการผลิตตามมาตรฐานการผลิตรายวิชา MOOC ตามแนวปฏิบัติการพัฒนารายวิชาและสื่อเพื่อการเรียนรู้ออนไลน์ในระบบเปิด มหาวิทยาลัยบูรพา (BUU MOOC) (กองบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2565)

2.3 ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของสื่อในหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน

2.3.1 การตรวจสอบและให้คำแนะนำโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านวัฒนธรรมต่างประเทศ

ดำเนินการตรวจสอบสื่อในหลักสูตรออนไลน์ด้วย 1) ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านวัฒนธรรมต่างประเทศตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของ 3 วัฒนธรรม คือ อเมริกัน ญี่ปุ่น และจีน จำนวน 3 คน และ

2) ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของบทเรียนออนไลน์แบบ MOOC จำนวน 1 คน นำผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงสื่อในหลักสูตรออนไลน์ เพื่อนำไปทดลองใช้ในขั้นตอนต่อไป

2.3.2 การทดลองใช้สื่อในหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน

ดำเนินการทดลองใช้สื่อในหลักสูตรออนไลน์กับอาสาสมัคร จำนวน 15 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจและความสามารถในการสื่อสารของสื่อที่ผลิตใน BUU MOOC sandbox โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ก่อนการทดลองเรียนให้ความเข้าใจแก่อาสาสมัคร ดังนี้

ก) แนะนำเนื้อหาและโครงสร้างของบทเรียนออนไลน์ทั้งหลักสูตร ข) ให้คำแนะนำวิธีการเรียน (ช่วงเวลาและขั้นตอนที่เหมาะสมในการเรียนออนไลน์) ค) การให้สัมภาษณ์หลังการทดลองเรียนเสร็จสิ้น และ ง) อธิบายขั้นตอนจริยธรรมวิจัยให้อาสาสมัครทราบ

2) การทดลองเรียนสื่อในหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ใน BUU MOOC sandbox โดยอาสาสมัคร

3) การทดสอบก่อน - หลังการทดลองเรียนสื่อในหลักสูตรออนไลน์ และการทดสอบหลังการทดลองเรียนสื่อแต่ละบทเรียนในหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) โดยแบบทดสอบใน BUU MOOC sandbox

4) การรับฟังข้อคิดเห็นของอาสาสมัคร ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) และการสนทนากลุ่ม (focus group) เนื่องจากต้องการให้ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของแรงงานและสถานประกอบการในพื้นที่ภาคตะวันออก

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ที่ได้จากการทดลองให้ผู้เรียนเข้าทดลองเรียนโดยประเมินผู้เรียนด้านต่าง ๆ จาก 1) ผลคะแนนก่อน - หลังการทดลองเรียน และผลคะแนนหลังการทดลองเรียนแต่ละบทเรียน 2) ผลการสัมภาษณ์ผู้เข้าเรียนบทเรียนออนไลน์ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และ 3) ผลการสนทนากลุ่ม

กระบวนการวิจัยทั้งหมดนี้ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลสำคัญในการวิจัยในระยะต่อไป โดยการนำผลการวิจัยเผยแพร่สู่สาธารณะ และใช้จริงกับนักศึกษาอาชีวศึกษาและคนทำงานในพื้นที่ภาคตะวันออก

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ได้ดำเนินการตามวิธีการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยเอกสารและการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เป็นเป้าหมายในการวิจัย ได้ผลการวิจัยจำแนกตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ผลการประมวลปัญหาและความต้องการของสถาบันอาชีวศึกษาและภาคธุรกิจ เรื่องความรู้ความเข้าใจในการทำงานในองค์กรต่างวัฒนธรรมของบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ผลการวิจัยพบว่า ในด้านของ EEC HDC ผู้ดูแลเรื่องการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพตอบสนองความต้องการของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกแจ้งว่า พบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีศักยภาพด้านภาษาต่างประเทศและมีความรู้เรื่องวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรต่างวัฒนธรรม อย่างไรก็ตามมีการทำงานร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาต่าง ๆ ในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการฝึกอบรมทักษะวิชาชีพ และเป็นตัวกลางประสานงานกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อผลิตกำลังคนที่ตอบสนองอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้งสิบประเภทตามนโยบายของรัฐ ในส่วนของวิทยาลัยอาชีวศึกษามีนโยบายในการพัฒนาความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ หากแต่ในทางปฏิบัติพบว่า

ส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาในการเรียนการสอน ซึ่งส่วนใหญ่มีเพียงภาษาอังกฤษเป็นหลัก ในขณะที่ภาษาอื่น ๆ มีปัญหาบ้างในบางวิทยาลัย เนื่องจากขาดแคลนผู้สอน ขาดอุปกรณ์ และโปรแกรมสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับผู้เรียน นักศึกษามีโอกาสได้ฝึกฝนกับเจ้าของภาษาน้อยมาก ผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาต้องการการฝึกอบรมเพื่อจัดการเรียนการสอนได้อย่างทันสมัย และมีความต้องการใช้บทเรียนออนไลน์เข้าร่วมในการจัดการเรียนการสอนปกติ ในด้านการถ่ายทอดความรู้เรื่องการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงาน มิได้ถูกกำหนดว่าต้องสอน จึงไม่มีการให้ข้อมูลว่ามีการสอน อาจารย์ส่วนใหญ่เน้นที่ภาษาซึ่งมีรายวิชาที่เป็นภาษาต่างประเทศสำหรับช่างในโรงงานเท่านั้น

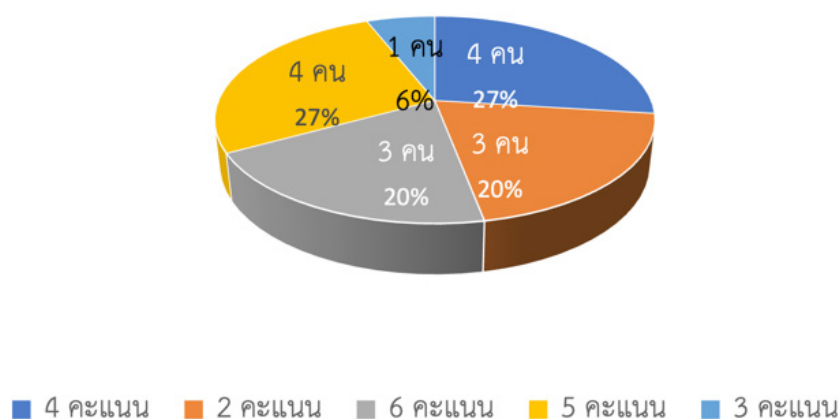
อย่างไรก็ตาม วิทยาลัยบางแห่งมีหลักสูตรร่วมกับสถาบันหรือบริษัทในต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้สามารถส่งนักศึกษาไปศึกษาที่ต่างประเทศได้เป็นเวลาหนึ่งปี แต่โปรแกรมลักษณะนี้มีบางสาขาเท่านั้น หลักสูตรของสถาบันอาชีวศึกษามีข้อกำหนดให้นักศึกษาฝึกงานหรือปฏิบัติสหกิจศึกษา หากได้ฝึกงานในบริษัทข้ามชาติ และทำงานที่ใช้ภาษาต่างประเทศ นักศึกษาจะได้ฝึกภาษาและได้เรียนรู้การทำงานและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ในโอกาสนี้ ในด้านของบริษัทส่วนใหญ่แจ้งว่า พบปัญหาเรื่องความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศของพนักงาน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างโอกาส ความก้าวหน้าในการทำงานของตนเอง และความสำเร็จของบริษัท นอกจากนี้ยังให้ข้อมูลว่า ความไม่เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างก่อให้เกิดปัญหาในการทำงาน และอาจส่งผลกระทบต่อให้บริษัทได้รับความเสียหายหากเกิดขึ้นกับการสื่อสารและการปฏิบัติต่อลูกค้าต่างวัฒนธรรมได้ และบริษัทได้แสดงความสนใจตอบทเรียนออนไลน์ที่ให้ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศที่จำเป็นในการทำงาน และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงาน เนื่องจากสะดวกในการเข้าถึงและประหยัดทรัพยากร สำหรับบริษัทแล้วเป็นการ Re-skills, Up-skills, New Skills ให้กับพนักงาน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง (ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์, นันทชัย มหาจันทร์ และกนกพร ดันวัฒนะ, 2564, หน้า 132-157)

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) การจัดการข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา และคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

เมื่อนำหลักสูตรออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้กับอาสาสมัครทดลองเรียน จำนวน 15 คน แล้วได้ผลการวิจัยดังนี้

ภาพ 1

ผลการทดสอบความรู้ก่อนเรียน

จากผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียน คะแนนเต็ม 10 คะแนน ผลปรากฏว่า ผู้ทดลองใช้ได้คะแนน 2 คะแนน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ได้คะแนน 3 คะแนน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 ได้คะแนน 4-5 คะแนน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และได้คะแนน 6 คะแนน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 กล่าวได้ว่า ผู้เรียนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทการทำงานในบริษัทอเมริกัน ญี่ปุ่น และจีน

ภาพ 2

ผลคะแนนการทดลองเรียนใน MOOC Sandbox รายวิชา การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ผลคะแนน		คะแนนรวม						
		/100	15	15	15	15	15	25
Student ID	Email	Username	Grade	Quiz1	Quiz2	Quiz3	Quiz4	Quiz5
70				0.01	Not Attempt	Not Attempt	Not Attempt	Not Attempt
100				0	Not Attempt	Not Attempt	Not Attempt	Not Attempt
13				0	Not Attempt	Not Attempt	Not Attempt	Not Attempt
277			80	12	9	15	15	12
280			86	15	15	15	12	15
288			66	6	12	12	9	12
289			78	12	12	15	9	15
284			81	15	12	12	9	15
292			75	12	12	15	12	9
290			66	15	Not Attempt	9	15	12
291			85	12	12	15	9	15
293			87	15	15	15	12	12
279			83	15	12	12	12	15
294			82	9	12	15	9	15
297			85	12	15	15	12	12
296			81	12	12	12	12	15
295			91	15	15	12	12	15
343			83	15	12	15	15	6
								20 honor

ผลคะแนนรวมจากการทดสอบท้ายบทและทดสอบรวมเมื่อเรียนจบ 5 บทเรียน แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานเพิ่มขึ้นมาก มีคะแนนรวมสูงกว่าร้อยละ 70 ซึ่งเป็นเกณฑ์คะแนนที่ได้รับเกียรติบัตร 14 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33

ผลการศึกษาคุณภาพบทเรียน จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม

สรุปความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ต่อรายวิชา การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

1. ด้านคุณภาพบทเรียนออนไลน์

1.1 รูปแบบของบทเรียนออนไลน์ด้านภาพและเสียง อาสาสมัครส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ร้อยละ 66.67) ความเห็น: ข้อดี ภาพวิดีโอมีความคมชัดดี ชัดเจนดี ไม่น่าเบื่อ ภาพประกอบหลากหลายดี ส่วนในเรื่องเสียงมีความเห็นว่า เสียงโดยรวมดี ชัดเจน และเสียงบรรยายน่าฟัง ข้อควรปรับปรุง ภาพประกอบบางภาพแตกเล็กน้อย ไม่คมชัด และบางภาพสื่อความหมายไม่ชัดเจน ควรเพิ่มรูปภาพ infographic ส่วนในเรื่องเสียงมีความเห็นว่า เสียงบรรยายเบาบางดังบ้าง มีเสียงแตกซ่า และเสียง Intro ดังมาก

1.2 โครงสร้างของบทเรียนออนไลน์ ด้านคำศัพท์ บทสนทนา แบบฝึกหัด และแบบสอบถาม พบว่า อาสาสมัครส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ร้อยละ 80.00) ความเห็น: ข้อดี เอกสารมีข้อมูลตรงตามคลิปและเข้าใจง่าย จัดเรียงข้อมูลเป็นระบบดี ให้ข้อมูลได้ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย ภาพในเอกสารคมชัดสวยงาม ในส่วนของแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและระดับที่เรียน กระชับ ไม่ซับซ้อน และสามารถตอบได้ทันที ข้อควรปรับปรุง เอกสารมีมากเกินไป มีคำผิด มีรายละเอียดค่อนข้างมาก และควรใช้ตัวหนาเน้นคำถามให้ชัดเจนเพราะอาจสร้างความสับสนได้

1.3 ลำดับการนำเสนอต่อบทเรียนออนไลน์ อาสาสมัครส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ร้อยละ 60.00) ความเห็น: ข้อดี การลำดับเนื้อหาการนำเสนอเป็นบท ๆ ดี ทำให้เลือกดูได้ง่าย ไม่สับสน มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ เนื้อหาเข้าใจง่าย และน่าสนใจ ข้อควรปรับปรุง ควรมีการสรุปเปรียบเทียบผลดี ผลเสีย และบางวิดีโอใส่เนื้อหาเยอะเกินไป

1.4 เนื้อหาของบทเรียนออนไลน์ อาสาสมัครส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 53.33) ความเห็น: ข้อดี เนื้อหามีการยกตัวอย่าง ทำให้เห็นภาพการทำงานของประเทสนั้น ๆ ได้ดีมาก เนื้อหาทันสมัย ครอบคลุมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน สามารถนำไปใช้ได้จริงในการทำงาน ข้อควรปรับปรุง เนื้อหามากมีการเกริ่นนำมากเกินไป และคำถามถามเกินไปเนื้อหา

2. ความเข้าใจวัฒนธรรมการทำงานต่าง ๆ ของตะวันตก ญี่ปุ่น และจีน อาสาสมัครส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ร้อยละ 53.33) ความเห็น: มีความเข้าใจวัฒนธรรมตะวันตก วัฒนธรรมญี่ปุ่น และวัฒนธรรมจีนมากขึ้น

3. ความรู้ใหม่ในบทเรียนออนไลน์ อาสาสมัครทุกคนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ร้อยละ 100.00) ความเห็น: เป็นความรู้ใหม่มาก เนื้อหาการยกตัวอย่างเปรียบเทียบได้ดี ชัดเจน ทำให้เข้าใจการทำงานของวัฒนธรรมประเทศอื่น รู้มารยาทในการทำงานของแต่ละประเทศ ส่งผลให้ช่วยลดปัญหา อุปสรรคในการทำงานได้ และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้จริง

4. ด้านประโยชน์จากบทเรียนออนไลน์

4.1 สร้างความรู้ ความเข้าใจ หรือเพิ่มทักษะด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในการทำงานอาสาสมัครส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ร้อยละ 46.67) และระดับมาก (ร้อยละ 46.67) เท่ากัน ความเห็น: เกิดความรู้ ความเข้าใจในธรรมเนียมในการทำงานของชาติต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก สามารถสร้างความเข้าใจในการสื่อสารการทำงาน ทำให้ลดความผิดพลาดซึ่งอาจทำความเสียหายให้กับองค์กรได้ ทำให้รับมือกับคนต่างชาติในองค์กรใหญ่ ๆ ได้ และเกิดทักษะใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน

4.2 ประโยชน์ต่อผู้ให้สัมภาษณ์ อาสาสมัครส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 60.00) ความเห็น: บทเรียนมีประโยชน์ทำให้เข้าใจคนรอบข้างและเพื่อนร่วมงานชาวต่างชาติได้ดี ช่วยเพิ่มความเข้าใจต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรม นำไปใช้ในการสื่อสารติดต่อกับชาวต่างประเทศได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสในการทำงานกับคนต่างชาติ

4.3 ประโยชน์ต่อนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา อาสาสมัครส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 60.00) ความเห็น: มีประโยชน์มาก ทำให้รู้และเห็นถึงความแตกต่างของวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ลดความเข้าใจผิดในการทำงานกับชาวต่างชาติ ทำให้วางตัวได้อย่างเหมาะสมเมื่อเจอสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดความมั่นใจในการทำงานกับชาวต่างชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการทำงานกับชาวต่างชาติได้

4.4 ประโยชน์ต่อคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อาสาสมัครส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ร้อยละ 53.33) ความเห็น: มีประโยชน์มาก บทเรียนสอดคล้องกับความต้องการของบริษัท ช่วยให้วางตัวและปฏิบัติตัวได้เหมาะสมยิ่งขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการทำงานในชีวิตประจำวันได้จริง

5. ด้านความต้องการการเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงบทเรียน อาสาสมัครส่วนใหญ่มีความต้องการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ร้อยละ 73.34)

6. ด้านความพึงพอใจในการทดลองเรียนบทเรียนออนไลน์ อาสาสมัครส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ร้อยละ 66.67) ความเห็น: เนื้อหากระชับ รวดเร็ว สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ทำให้

เกิดความรู้ใหม่ รู้สึกสนุก ตื่นเต้น ได้รู้ความแตกต่างในการทำงานและวัฒนธรรมการทำงานของประเทศอื่น ๆ มีประโยชน์ต่อการทำงาน และสามารถนำไปใช้ในอนาคตได้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่ได้สามารถนำประเด็นสำคัญที่ค้นพบมาอภิปรายผลการวิจัย โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. การประมวลปัญหาและความต้องการของสถาบันอาชีวศึกษาและภาคธุรกิจ เรื่องความรู้ความเข้าใจในการทำงานในองค์กรต่างวัฒนธรรมของบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

จากผลการวิจัยพบว่า ในสถาบันอาชีวศึกษามีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาทางด้านภาษาต่างประเทศให้กับนักศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของสถานศึกษา ซึ่งบางแห่งประสบปัญหาขาดแคลนผู้สอน เช่น ผู้สอนภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น ในส่วนของการให้ความรู้ด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในบริบทของการทำงานในองค์กรต่างวัฒนธรรม ซึ่งมีเป็นจำนวนมากในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ไม่พบการเรียนการสอนในรูปแบบของรายวิชาในหลักสูตร นักศึกษาจะเรียนรู้ด้วยตนเองในเวลาฝึกงาน และประสบการณ์จากการถูกคัดเลือกไปศึกษาในต่างประเทศเป็นระยะเวลา 1 ปี สอดคล้องกับผลการวิจัยของชัยฤกษ์ ธีระสมบัติ (2561, หน้า 1-40) ที่ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพแรงงานไทย 1 ในอุตสาหกรรมการผลิตไทย โดยสังเคราะห์งานวิจัยในช่วงปี พ.ศ. 2535-2557 ที่เกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพแรงงานไทยในอุตสาหกรรมการผลิตไทย จำนวน 44 เรื่อง พบปัญหาที่สำคัญ คือ 1) ขาดแคลนแรงงานการศึกษาขั้นต่ำและแรงงานอาชีวศึกษา 2) แรงงานที่มีอยู่ในประเทศไทยยังขาดทักษะที่จำเป็น ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น 3) แรงงานไม่ค่อยมี “นิสัยอุตสาหกรรม” ความจำเป็นสำหรับการทำงานในอุตสาหกรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความขยันอดทน และความมีระเบียบวินัย และ 4) สถานประกอบการไม่นิยมส่งคนงานไปรับการอบรมจากภาครัฐ เพราะหลังได้รับการฝึกอบรมแล้วแรงงานยังไม่สามารถทำงานได้

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพล บัวเปลี่ยนสี (2561, หน้า 303-315) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในอนาคต พบว่า สภาพการพัฒนาบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกยังมีปัญหา คือ ยังไม่สามารถผลิตบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะได้ตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายได้ ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการพัฒนาบุคลากรมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านความรู้ รองลงมา คือ ปัจจัยด้านทักษะและปัจจัยด้านคุณลักษณะตามลำดับ ปัจจัยด้านคุณลักษณะ ประเด็นหนึ่งที่สำคัญ คือ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรที่พึงประสงค์ในด้านภาษา ดังจะกล่าวได้ว่าการสร้าง “นิสัยอุตสาหกรรม” เพื่อเตรียมพร้อมให้กับนักศึกษาอาชีวศึกษา และคนที่กำลังทำงานอยู่ในบริษัทข้ามชาติ ส่วนหนึ่งคือการเรียนรู้วัฒนธรรมการทำงานของชาติต่าง ๆ เป็นการปูพื้นฐานก่อนการเข้าทำงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพในองค์กรต่างวัฒนธรรม

2. การพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน การจัดการข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา และคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ทดลองเรียนแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญของการมีความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานในองค์กรข้ามชาติ ผลการวิจัยในส่วนคะแนนของการทดสอบก่อนเรียน และการทดสอบหลังเรียนชี้ให้เห็นว่า ผู้เข้าทดลองเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้เรื่องนี้ แม้อยู่ในระดับ

อุดมศึกษา ดังนั้น ผู้ทดลองเรียนส่วนใหญ่จึงให้ความเห็นว่า การมีความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการทำงานในอนาคต ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่มชี้ให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดแสดงความคิดเห็นว่า การทำงานในองค์กรต่างวัฒนธรรม เป็นการเพิ่มโอกาสหลายด้านให้กับตนเองมากกว่าการทำงานในสถานประกอบการในประเทศ อีกทั้งยังมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ มีรายได้สูง เป็นเส้นทางในการสร้างอนาคตแบบหนึ่ง

ในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์บนแพลตฟอร์ม MOOC จากการสนทนากลุ่มผู้ทดลองเรียนพบว่า มีความพึงพอใจระดับมากในการเรียนด้วยวิธีนี้ เนื่องจากไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ เป็นการเรียนรู้ที่ไม่สร้างความเครียดให้กับตนเอง และแสดงความคิดเห็นว่า ต้องการเรียนรู้ความรู้อื่น ๆ ที่อยู่ในความสนใจของตนเองบนแพลตฟอร์ม MOOC อีกเช่นกันด้วย ความคิดเห็นเรื่องการเรียนรู้หลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนนี้ สอดคล้องกับคุณสมบัติของพลเมืองโลกในทักษะในศตวรรษที่ 21 จะเห็นได้ว่า เรื่องของ cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) เป็นทักษะที่จำเป็นของคนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเคลื่อนย้ายมารวมอยู่ในพื้นที่เดียวกัน หนึ่งพื้นที่ดังกล่าว คือ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของประเทศไทย

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในปัจจุบัน การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจเรียนรู้อย่างมากขึ้น และยังเป็นสื่อกลางระหว่างผู้เรียนและผู้สอนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารสารสนเทศต่าง ๆ ได้อย่างไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ช่วยส่งเสริมให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่ อินเทอร์เน็ตผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตนเอง โดยเนื้อหาของบทเรียนประกอบด้วยข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีทัศน์ และมัลติมีเดียอื่น ๆ ถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่านทางอินเทอร์เน็ต และผู้เรียนทุกคนและผู้สอนสามารถติดต่อปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้ เช่นเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนปกติผ่านเครื่องมือดังกล่าว จัดเป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้ทุกคนเรียนได้ทุกเวลาและทุกสถานที่และสามารถฝึกฝนบ่อยครั้งได้ตามความต้องการส่วนบุคคล

ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบของงานวิจัย

ผลผลิตที่ได้คือ องค์ความรู้เรื่องการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานในองค์กรต่างวัฒนธรรมที่บรรจุในนวัตกรรม บทเรียนออนไลน์รายวิชา การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาพื้นที่ EEC บนแพลตฟอร์ม BUU MOOC และคู่มือผู้สอน สำหรับผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ผลลัพธ์ที่ได้ คือ การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมพร้อมใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งเข้าถึงองค์ความรู้ได้ง่าย สะดวก ประหยัดทรัพยากร สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ข้อที่ 5 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เช่น การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนและฝึกอบรม การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี และต่อยอดความรู้ต่าง ๆ ไปสู่เชิงพาณิชย์ ผลกระทบจะเกิดขึ้นในการขยายผลงานวิจัย (หลักสูตรออนไลน์และองค์ความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน) สู่กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและพนักงานบริษัทข้ามชาติ ในพื้นที่ EEC ทำให้เกิดการยกระดับประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรในพื้นที่ คือ เป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นของนักลงทุนชาวต่างชาติให้สนใจเข้ามาลงทุนเนื่องจากทรัพยากรบุคคลมีศักยภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

วิธีสร้างผลกระทบ (impact pathway) ชี้แจงให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งสามภาคส่วนร่วมมือดังต่อไปนี้
EEC HDC มหาวิทยาลัยบูรพา ควรพิจารณาจัดโครงการประสานงานระหว่างผู้จัดทำบทเรียนออนไลน์
ในแผนปฏิบัติการวิจัยนี้ ทั้ง 4 โครงการ ด้านภาษาต่างประเทศ 3 โครงการ และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมกับ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งหมดในภาคตะวันออก เพื่อเข้าร่วมสัมมนารับฟังการชี้แจงการใช้บทเรียนออนไลน์และ
ร่วมอภิปราย เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการนำไปใช้กับนักศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พิจารณาจัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตรออนไลน์ทั้ง 4 ในแผน
วิจัยไปยังเครือข่ายบริษัทต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อการเข้าเรียนรายวิชาเหล่านี้ใน BUU MOOC
ให้เห็นถึงความสำคัญของการ Re-skills, Up-skills, New skills ให้กับพนักงานด้วยคุณสมบัติของการเรียน
ออนไลน์บน BUU MOOC มีความสะดวกในการเข้าถึง เป็นการประหยัดเวลาและทรัพยากรในการจัดอบรมได้มาก

องค์กรต่างวัฒนธรรม (บริษัทข้ามชาติ หรือเครือข่ายอื่น ๆ) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์
ของหลักสูตรออนไลน์ในด้านการมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้นองค์กรการศึกษาและ
องค์กรข้ามวัฒนธรรม ซึ่งมีองค์ความรู้ด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงาน ซึ่งเป็นความรู้
เฉพาะด้านและมีข้อจำกัดในการเข้าถึง ควรจัดทำหลักสูตรออนไลน์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้กับมวลชนตามศักยภาพ
เป็นการพัฒนาบุคลากรให้กับประเทศ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

ควรมีการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศออนไลน์บนแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่ปรับเปลี่ยน
ตามยุคสมัยและเทคโนโลยีในอนาคต และควรมีการวิจัยที่เกี่ยวกับถ่ายทอดองค์ความรู้ในรูปแบบอื่นที่เหมาะสม
โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณการสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยบูรพา งบประมาณเงินอุดหนุนจากกองทุน
ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประเภท Fundamental Fund ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กองบริหารการศึกษา สำนักคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและประเมินแบบเรียนออนไลน์ รวมถึงอาสาสมัครทดสอบบทเรียนที่ให้การสนับสนุน
และความร่วมมือให้งานวิจัยสำเร็จลงได้

รายการอ้างอิง

- กองบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. (2565). *แนวปฏิบัติการพัฒนารายวิชาและสื่อเพื่อการเรียนรู้ออนไลน์
ในระบบเปิดมหาวิทยาลัยบูรพา (BUU MOOC)*. <https://service.buu.ac.th/index.php/buu-mooc-forms/>
- จำลอง ชุนพลแก้ว. (2557). *พร้อมทำงานข้ามวัฒนธรรมหรือยัง?*. <https://bangkokbiznews.com/blogs/columnist/105929>
- คันธรส วิทยาริมย์. (2556). การประยุกต์ความต้องการจำเป็นในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน
ภาษาจีนธุรกิจ. *วารสารศิลปศาสตร์*, 5(1), 104-116.

- ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์, นันทชญา มหาจันทร์ และกนกพร ดันวัฒนะ. (2564). สถานภาพและความต้องการความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. *วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์*, 38(3), 132-157.
- ฐาปณีย์ ธรรมเมธา, จินตวิริ คล้ายสังข์, อนุชัย อีระเรืองไชยศรี, ชนาทนต์ ปิ่นวิเศษ, และพัชรา เปลี่ยนสกุล. (2561). *แนวทางการพัฒนาอาจารย์เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมวลชน*. [รายงานวิจัย]. โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. <https://pubhtml5.com/bookcase/oyxp/>
- ณัฐภัทร ดิณเวส. (2558). *การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของอุดมศึกษาไทย*. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- ณัฐพล บัวเปลี่ยนสี. (2561). รูปแบบการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในอนาคต. *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 4(1), 303-315.
- ธนาคารกรุงเทพ. (2562ก). *ทัศนคติการทำงานแบบ จีน-ญี่ปุ่น-เกาหลี*. <https://www.bangkokbanksme.com/en/working-attitude>
- ธนาคารกรุงเทพ. (2562ข). *ธรรมเนียมที่คุณต้องรู้ เมื่อต้องเจอลูกค้าชาวจีน*. <https://www.bangkokbanksme.com/en/chinese-culture>
- ธนาคารกรุงเทพ. (2562ค). *วัฒนธรรมทางธุรกิจฉบับอเมริกันสไตล์*. <https://www.bangkokbanksme.com/en/american-style-business-culture>
- ธัญญลักษณ์ วีระสมบัติ. (2561). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพแรงงานไทยในอุตสาหกรรมการผลิตไทย. *วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์*, 26(2), 1-40.
- นันทชญา มหาจันทร์. (2566). *รายวิชาการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม*. <https://mooc.buu.ac.th/courses/course-v1:BUU+HUSO006+2023/about>
- พัชราภา เอื้ออมรนิช. (2560). การสื่อสารภายใต้มิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมตามแนวคิด. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 25(47), 223-240.
- พัสดรารณ กาศสิงห์, ศิวนาถ นันทพิชัย, ไกรสร สายวาริ และปกรณ ดิษฐกิจ. (2561). บริการสื่อการศึกษากับการเรียนการสอนบน MOOC: ประสพการณ์ของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. *PULINET Journal*, 5(2), 47-54.
- วิรัตน์ สุนทรพรเลิศ. (2559). *การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการทำงานเป็นทีม วัฒนธรรมในองค์กรต่อการปฏิบัติงานที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการที่ทำงานในบริษัทข้ามชาติในย่านสุขุมวิท*. [การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ].
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579*. <http://www.lampangvc.ac.th/2021/admin/ckfinder/userfiles/files/ITA/2563/พรบ/O6-6.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *รายงานประจำปี 2566*. <http://118.175.21.14/annualreport/annualreport2566.pdf>

- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.). (2562ก). *ความเป็นมาของอีอีซี*.
<https://www.eeco.or.th/th/government-initiative>
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.). (2562ข). *การพัฒนาทักษะบุคลากรตามแนวทาง EEC model*. <http://www.eeco.or.th/th/eec-model>
- สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *ความต้องการแรงงานไทยในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. 2561-2570)*. http://eng.rmuts.ac.th/file/AC/2562_5.pdf
- อาร์ดี อภิวงศ์งาม. (2557). การเรียนรู้ภาษาผ่านการเรียนรู้แบบข้ามวัฒนธรรม. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้*, 2(1), 105-117.
- TOT. (2563). *E-learning คืออะไร? ทำไมจำเป็นต่อการศึกษา*. <https://www.tot.co.th/sme-tips/SME-tips/2020/06/24/e-learning-คืออะไร-ทำไมถึงจำเป็นต่อการศึกษา>

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University